

שיעור ראשון

בלי חוקים אין סדר

- ללמוד שמטרת החוקים היא לקיים סדר בחברה;
 - להכיר בכך שבחברה חופשית, חוקים מתקיימים על בסיס הסכמה ושותפות.
- דף "יש סדר בג'ונגל?" מצולם לפי מחצית ממספר תלמידי הכיתה (דף לכל זוג).

45 דקות

חלק ראשון: "החיים בג'ונגל"

המורים יחלקו את הדף שעליו המכתב. במכתב מתוארים חייהם של בני שבט אינדיאני וכיצד מתנהל הסדר בחברתם. התלמידים יקראו את המכתב וימלאו את המשימות שבדף.

חלק שני - סיכום ודיון

המורים יקיימו דיון במליאת הכיתה.

דגשים לדיון במליאה:

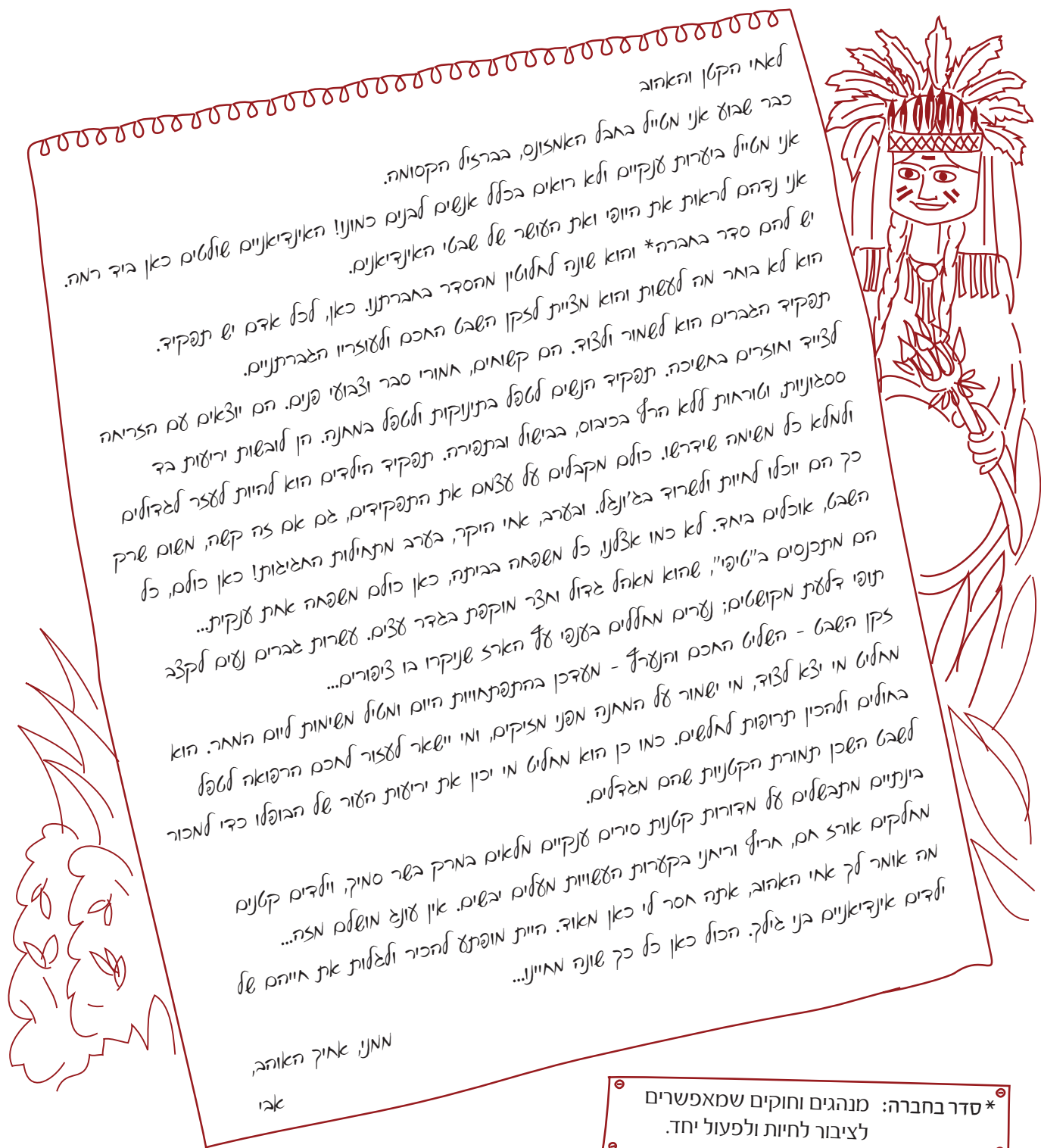
- מהו סדר חברתי? - בדיון, יש להתמקד בצורך החיוני של החברה לשמור על סדר כלשהו שמאפשר לציבור אנשים גדול לחיות ולפעול יחד.
 - בעזרת כללים מקיימים סדר חברתי, אך מה מחזיק את הכללים? יש להתמקד בקבלת ההסכמה והשותפות שחשים אנשים המרכיבים את החברה.
 - מה היה קורה, למשל, אילו הגברים לא היו מסכימים לצאת לצייד? איך לדעתכם מרגישים האינדיאנים ביחס לחוקים שלהם?
 - האם אתם מכירים חוקים היוצרים סדר בחברה במדינת ישראל? מה מקיים את החוקים? תנו דוגמה לחוקים שאנשים מקיימים בהסכמה ובשותפות.
- הדמיון בין חברת האינדיאנים לבין החברה שלנו:** מנהיגי החברה אחראים להשליט סדר בחברה, כדי שציבור אנשים גדול יוכל לחיות ולפעול ביחד; הם צריכים לדאוג לביטחון, לכלכלה, לרווחה וכדומה.

השוני: חברתנו היא חברה חופשית שכל פרט יכול לעצב בה את חייו כרצונו, ואילו החברה האינדיאנית סגורה ומובנית, ולכל פרט בה יש תפקיד מוגדר מראש.

סיכום

החוקים והשלטון יוצרים סדר בחברה ומאפשרים לציבור לחיות ולפעול יחד. אנשים שחיים בחברה מסוימת, מקבלים עליהם, בדרך כלל, בהסכמה ובשותפות את החוקים והכללים הנהוגים בה. הפרט מוכן לוותר על החירות המושלמת לעשות ככל העולה על רוחו, כדי שאפשר יהיה לחיות חיים תקינים בחברה. אין הכוונה שכל חוק מתקבל בשמחה ובקלות (כך המצב למשל, ביחס לחוקי מס ההכנסה), אלא שעצם הרצון לחיות חיים חברתיים מחייב את קבלת החוקים והכללים.

יש סדר בג'ונגל!?



כל חברה זקוקה לסדר כלשהו כדי להתקיים. סמנו בצבע את הכללים שמקיימים את הסדר בחברת האינדיאנים.

- ⊗ דונו בסיבות הגורמות לכל אחד מהאינדיאנים לבצע את תפקידו;
- ⊗ מה היה קורה אילו הגברים למשל לא היו מסכימים לצאת לצייד?
- ⊗ האם האינדיאנים שמחים בחייהם?
- ⊗ כתבו מה הן נקודות השוני והדמיון בין חיי האינדיאנים לחיינו במדינת ישראל.